

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Fondurilor Europene

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Infrastructură Mare

Minuta reuniunii Sub - Comitetului Sectorial Transport (SCS T) din data de 18.11.2015

Reuniunea din data de 18.11.2015 a avut loc la Sibiu, hotel Grand Tulip.

Participanți: Membrii cu drept de vot selectați pentru SCS Transporturi, observatori și reprezentanți ai CE. Lista completă a participanților este atașată prezentei minute.

În deschiderea reuniunii SCS Transporturi, Dl Cătălin Gheran, director general DG PIM, reprezentând AM POIM a prezentat pe scurt agenda reuniunii, precum și componența finală a sub-comitetului sectorial transporturi, membrii cu drept de vot și observatori.

De asemenea, Dl. Cătălin Costache, co-președinte al SCS T, reprezentând Ministerul Transporturilor a subliniat importanța și rolul SCS T, discuțiile și deciziile luate în cadrul acestui subcomitet având mai mult caracter tehnic, accesul fiind pus pe rezolvarea problemelor care apar în implementarea proiectelor finanțate din POIM din sectorul transporturi.

Dna Raluca Ionescu, reprezentantul CE la SCS T, a salutat participarea reprezentanților în cadrul subcomitetului și a dorit să menționeze faptul că rolul CE în cadrul CM este de „*adviser*” și nu de observator ca în cazul altor participanți (BEI, JASPERS).

Discuțiile au continuat pe următoarele aspecte:

1. Regulamentul de organizare și funcționare al CM POIM (ROF) și SCS Transport;
2. Metodologia și criteriile de selecție a operațiunilor în cadrul POIM 2014-2020 – sectorul de transporturi
3. Propuneri de îmbunătățire a sistemului de implementare a proiectelor de infrastructură;
4. Condiționalități ex-ante POIM - sectorul de transporturi
5. Portofoliul de proiecte al POIM 2014-2020 - sectorul de transporturi

1. Regulamentul de organizare și funcționare al CM POIM și SCS Transporturi

Dl Cătălin Gheran director general AM POIM a punctat câteva elemente:

- ROF al CM POIM a fost aprobat cu anumite modificări, în cadrul primei reuniuni a CM din data de 08.10.2015;
- Modificările au fost transmise prin e-mail printr-o notă tuturor membrilor SCS și CM POIM;
- Principalele modificări au vizat:
 - introducerea mandatului de reprezentare în SCS/CM POIM, conform prevederilor **art. 5, subpunctul 3**;
 - reducerea termenului de răspuns în cazul consultării scrise, de la 10 zile la 5 zile lucrătoare, conform prevederilor **art. 8 „Procesul decizional”, subpunctele 6 și 8**;
 - completarea **art. 6 cu atribuțiile secretariatului permanent**;
 - **modificarea art 5 subpunctul (2)** astfel: „*observatorii au aceleași drepturi ca și membrii CM, cu excepția dreptului de vot*”,

- **eliminarea alin. 4 al art. 12**, având în vedere faptul că membrii CM au obligația de a respecta Codul de conduită (anexa la ROF);
- **introducerea** ca membru cu statut de observator în cadrul CM POIM a **Departamentului Egalitate de Șanse între Bărbați și femei din cadrul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale**.

Totodată, în urma primelor reuniuni ale SCS s-a făcut o propunere de modificare a ROF privind modalitatea de transfer a votului din SCS către CM prin intermediul celor 6 membri ai CM, în sensul în care unele subiecte discutate în SCS să fie aprobate prin decizie care să se transfere apoi prin votul membrilor în CM, iar pentru alte subiecte să fie dat doar un aviz consultativ, urmând ca decizia finală să fie luată în cadrul CM prin votul tuturor membrilor.

Cele două variante de transfer a votului din SCS în CM, respectiv varianta inițială din ROF și propunerea prezentată în cadrul SCST au fost supuse la vot, membrii SCS T prezenți au agreat cu majoritate de voturi (11 pentru, 6 împotriva și 3 abțineri) menținerea variantei inițiale din ROF, respectiv reprezentarea votului în CM de către membrii SCS T care au și calitatea de membri cu drept de vot în CM să fie conform deciziei luată cu majoritate de voturi în SCS T.

Astfel, autoritățile publice, instituțiile și organizațiile care au membri cu drept de vot atât în SCS T, cât și în CM, au obligația ca prin votul membrului CM să susțină deciziile adoptate de SCS T.

De asemenea, în cadrul discuțiilor privind ROF au mai fost făcute propuneri privind detalierea rolului membrilor SCS și ai CM, includerea definiției pentru „*gestionarea POIM de către SCS*”, desfășurarea reuniunilor SCS înaintea reuniunii CM, precum și locul de desfășurare al acestora ținând cont de faptul că unele instituții sunt reprezentate în toate SCS.

CE a menționat că ar fi indicat ca după adoptarea unei decizii în cadrul SCS Transporturi sau CM POIM ar trebui circulat un document cu elementele justificative pentru alegerea acelei decizii, conform opiniilor formulate de către membri.

Trimestrial vor fi transmise rapoarte privind stadiul implementării POIM membrilor SCST.

2. Metodologia și criteriile de selecție a operațiunilor în cadrul POIM 2014-2020 – sectorul de transporturi

Dl. Ionut Petrescu, reprezentant AM POIM a prezentat câteva elemente cu privire la metodologia de evaluare și selecție a proiectelor, principalele aspecte reținute fiind următoarele:

- la definitivarea criteriilor de verificare, evaluare și selecție, AM POIM a luat în considerare observațiile formulate în procesul de consultare publică pe marginea Ghidurilor solicitantului pentru domeniile relevante;
- în cadrul procesului de evaluare și selecție a operațiunilor în cadrul POIM vor fi aplicate două tipuri de proceduri: *apel de proiecte pe bază de listă de proiecte prioritare sau preindetificate* în cadrul căreia se va puncta cu precădere maturitatea și calitatea proiectelor, dar și relevanța și sustenabilitatea proiectelor și *apel de proiecte necompetitiv cu depunere continuă* în cadrul căreia se vor puncta cu preponderență relevanța proiectului, dar și maturitatea și calitatea proiectelor;
- pentru a parcurge etapa de selecție în vederea acordării finanțării nerambursabile, proiectele trebuie să acumuleze minim 70 de puncte (pragul de calitate) sau 80 puncte pentru anumite obiective specifice (punctajul minim se stabilește la nivel de ghid al solicitantului);

- selecția proiectelor în cadrul procedurii pe bază de listă de proiecte prioritare se va face în funcție de bugetul disponibil și de strategia de finanțare stabilită pentru sectoarele strategice
- evaluarea proiectelor se va realiza după trei criterii majore: relevanța și oportunitatea proiectului, maturitatea și calitatea pregătirii proiectului și sustenabilitatea proiectului;

La finalul acestei prezentări reprezentanții CE au propus o serie de completări la criteriile de eligibilitate:

1. CE a solicitat ca prezența unui proiect în MPGT sau în PMUD BI să fie evaluată în grilă cu DA/NU;
2. MFP a solicitat ca subcriteriul potrivit căruia proiectul să nu mai fi beneficiat de finanțare din fonduri publice să fie nuanțat – subcriteriul dublă finanțare trebuie detaliat în ghidul solicitantului (criteriul prevede deja că nu trebuie să acopere aceleași cheltuieli eligibile);
3. CNADNR a solicitat ca prevederea potrivit căreia terenurile să fie libere de orice sarcini să fie eliminată, ținând cont că acest fapt presupune descărcări arheologice, deminări, etc., toate aceste aspecte putând fi identificate și soluționate în momentul deschiderii șantierului – valabil pentru toate proiectele; prin urmare, această condiție a fost eliminată, urmând ca detalierea legată de condițiile legale pe care trebuie să îndeplinească terenurile/clădirile să fie detaliată în ghidul solicitantului;
4. MT a solicitat ca documentele care certifică statutul instituțional al beneficiarilor unici să fie furnizate AM POIM o singură dată;

Metodologia și criteriile de selecție a operațiunilor în cadrul POIM a fost supusă aprobării de către membrii SCST, aceasta fiind aprobată cu modificările și completările menționate mai sus cu 17 voturi pentru și 1 abținere.

3. Propuneri de îmbunătățire a sistemului de implementare a proiectelor de infrastructură

Discuțiile au avut la bază propunerile transmise de membrii SCS centralizate de AM POIM în funcție de categoria sau tematica problemelor identificate în sistemul de implementare al proiectelor, astfel:

1. AM POIM ar trebui să se asigure că proiectele majore sunt urmărite atent prin desemnarea unor ofițeri de proiect pentru proiectele de pe lista scurtă;
2. Înființarea unui „Project Monitoring Office” care să sprijine BF în cadrul procesului de pregătire al proiectelor;
3. În cadrul criteriului grad de maturitate și calitate al proiectului trebuie detaliat în ghidul solicitantului la ce nivel de detaliu se merge pentru ca proiectul să fie considerat suficient de matur pentru finanțare – SF, PT, de la caz la caz;
4. S-au semnalat din partea BF următoarele DIFICULTĂȚI întâmpinate în implementare legate de:
 - a. Obținerea dificilă a avizelor; frecvent avizele nu reflectă realitatea din teren și se ajunge la lucrări suplimentare;
 - b. Costurile suplimentare care devin cheltuieli neeligibile, de unde sunt suportate (condiții imprevizibile, costuri de conservare, cheltuieli de arbitraj, etc),
 - c. Contractarea unor experți care să furnizeze studii și proiecte de calitate;
 - d. Legislația achizițiilor care face ca personalul implicat în proceduri să fie extrem de reticent în a lua decizii;
 - e. Calitatea și capacitatea antreprenorilor;
 - f. Rezilierea contractelor și relația dificilă cu constructorii;

- g. DAB-urile aferente FIDIC nu sunt transpuse în legislația română – este necesară armonizarea cadrului legislativ pentru evitarea costurilor suplimentare care apar în arbitraj;
5. Perioada de timp mare, cuprinsă între 6 luni și 2 ani, aferentă licitațiilor (pregătire documentație tehnico-economică și execuție lucrări).
6. Metrorex întreabă dacă se pot aloca credite de angajament pe POIM pentru anul 2015.

În sinteză principalele probleme identificate în sistemul de implementare al proiectelor de infrastructură sunt:

- Resursa umană /mentalitatea și capacitatea administrativă a beneficiarilor,
- Legislația, în special cea privind achizițiile publice,
- Constituirea unui departament intern la nivelul beneficiarului pentru etapa de proiectare,
- Capacitatea de implementare a proiectelor la nivelul beneficiarilor.

4. Portofoliul de proiecte al POIM 2014-2020 - sectorul de transporturi

Dl. Traian Moisa, reprezentant AM POIM, a prezentat portofoliului de proiecte POIM pentru sectorul de transporturi. În cadrul acestei secțiuni au fost de asemenea punctate aspecte cu privire la previziunile de cheltuieli și calendarul lansării de apeluri de proiecte. De asemenea, a fost ridicată problema acoperirii necesarului de finanțare, peste alocarea din POIM, urmând să înceapă discuții cu MFP privind acoperirea acestui necesar din alte instrumente financiare (credite sau alte instrumente), astfel încât tot ce trebuie finanțat să poată avea alocare. Pentru început vor intra la finanțare proiectele din lista scurtă, anexă la POIM, urmând ca pe măsura identificării unor noi surse necesarului de finanțare să fie

În ceea ce privește calendarul lansării de apeluri de proiecte, au fost publicate spre consultare ghidurile Solicitantului, pentru unele dintre acestea fiind inițiate și dezbaterile publice, urmând ca până la sfârșitul lunii noiembrie să fie definitive, iar lansarea apelurilor să se desfășoare în perioada decembrie 2015-ianuarie 2016. Sunt anumite domenii (siguranță rutieră, centre inter-modale) pentru care nu au fost încă publicate ghidurile solicitantului întrucât trebuie definitive anumite studii (ex: pentru domeniul siguranță rutieră este în curs de elaborare o analiză la nivelul întregului palier de măsuri astfel încât să existe un plan de acțiune și de priorizare a măsurilor de siguranță rutieră, la fel și pentru centrele inter-modale urmează ca printr-un studiu Jaspers să se identifice ce anume se va finanța în zona stabilită).

5. Condiționalitati ex-ante POIM - sectorul de transporturi

Dl. Cătălin Costache, reprezentantul MT și co-presedinte al SCS T, a prezentat succint stadiul îndeplinirii condiționalitatilor ex-ante POIM aferente sectorului de transport.

Condiționalitatea ex-ante 7.1 - Existența unuia sau mai multor planuri sau cadre cuprinzătoare pentru investițiile în transporturi Master Planul General de Transport (MPGT)

În acest moment există elaborat în cadrul MT un proiect de act normativ pentru adoptarea internă a MPGT, termenul de aprobare fiind estimat în prima jumătate a lunii decembrie 2015.

Condiționalitatea ex-ante 7.2 - Feroviar - Sprijin pentru capacitatea administrativă pentru sprijinirea Autorității pentru Reforma Feroviară (sprijin pentru procedurile de achiziții publice și managementul de contract pentru studiile necesare pentru justificarea măsurilor propuse):

- Înființarea Autorității pentru Reforma Feroviară (ARF)
- Operaționalizarea ARF, prin asigurarea de personal și clarificarea competențelor și procedurilor de funcționare

Reprezentantul Direcției de Transport Feroviar din cadrul MT a precizat faptul că actul normativ privind înființarea ARF a suferit câteva modificări pe circuitul de aprobare și un nou act normativ (o nouă propunere de OUG) este în discuție în cadrul MT, urmând ca în cel mai scurt timp să fie luată o decizie de aprobare. Estimăm aprobarea actului normativ de înființare ARF în termen de 2 luni.

Condiționalitatea ex-ante 7.3 - Contractele de performanță cu CNADNR și CN CFR SA

Ministerul Transporturilor va elabora până la finele anului 2015 un caiet de sarcini pentru angajarea unei consultanțe IFI, cu finanțare din fonduri structurale pentru îndeplinirea condiționalităților din acest capitol. În particular se va lucra pe experiența câștigată din consultarea cu serviciile CE și recomandările studiului Băncii Mondiale pe această temă din anul 2013. Se estimează că semnarea contractelor de performanță între MT și CNADNR și CNCFR va avea loc în perioada martie - aprilie 2016.

Referitor la acest aspect, reprezentantul CE, s-a arătat îngrijorată de întârzierile privind îndeplinirea condiționalităților ex-ante din sectorul transporturi și a subliniat importanța respectării termenelor asumate pentru îndeplinirea acestor condiționalități, menționând totodată riscurile care decurg din neîndeplinirea acestora.

Reprezentantul MFE-DG APE a menționat faptul că în perioada următoare se va transmite la CE Acordul de Parteneriat revizuit împreună cu anexele, astfel încât tabelul privind condiționalitățile ex-ante să fie actualizat în cel mai scurt timp pentru a fi retransmis la CE în termenul stabilit

La finalul reuniunii SCS T dl. Cătălin Gheran a prezentat **concluziile**:

1. *Regulamentul de Organizare și funcționare a CM POIM* - a fost reținută propunerea membrilor SCS T privind menținerea formei inițiale din ROF CM POIM, în legatura cu transferul votului majoritar al membrilor SCS T către reprezentatii institutiilor și organizațiilor din SCS T care au membrii cu drept de vot și în CM POIM, cu excepția AM POIM, alături de celelalte propuneri prezentate și aprobate.
2. *Propunerile de îmbunătățire a sistemului de implementare a proiectelor de infrastructură*
Concluziile prezentate la această secțiune vor fi luate în considerare urmând să fie elaborat un plan de acțiuni, ce va fi transmis împreună cu minuta SCS T
3. *Metodologia și criteriile de selecție a operațiunilor în cadrul POIM – sectorul transport*
Propunerile și completările membrilor SCS T și ale reprezentanților CE vor fi prezentate în cadrul reuniunii CM din data de 19.11.2015;
4. *Condiționalitățile ex-ante POIM – sectorul transport*
Comisia Europeană și-a exprimat îngrijorarea cu privire la stadiul îndeplinirii condiționalităților 7.2 și 7.3 aferente sectorului transporturi, subliniind încă o dată necesitatea respectării termenelor asumate prin documentele de programare.